

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЗА 2015 РІК**

Статистичний збірник

Чернівці
2016

**Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області
Управління аналізу статистичних даних
Відділ аналізу даних економічної статистики**

За редакцією **Т.Г.Сарчинської**
Відповідальна за випуск **М.В.Коропотницька**

У статистичному збірнику “Доходи та витрати населення Чернівецької області за 2015 рік” наведено інформацію про результати розрахунків доходів та витрат населення Чернівецької області за 2005–2015 роки.

При підготовці збірника використана інформація, надана Головним управлінням Пенсійного фонду у Чернівецькій області та департаментом соціального захисту населення Чернівецької обласної державної адміністрації.

Розрахований на широке коло користувачів.

**Головне управління статистики
у Чернівецькій області**

- адреса: 58018, м.Чернівці, вул. Головна, 249-а
- телефони: 55-09-42
- факс: 58-19-33
- електронна пошта: gus@cv.ukrstat.gov.ua
- веб-сайт: www.cv.ukrstat.gov.ua

**Розповсюдження статистичних видань
Головного управління статистики у Чернівецькій області**

- адреса: 58018, м.Чернівці, вул. Головна, 249-а, кімн.401
- телефон: 58-14-78 58-17-58

Вих. № 07.1–77/124 від 29.07.16

ПЕРЕДМОВА

Статистичний збірник “Доходи та витрати населення Чернівецької області за 2015 рік” містить результати розрахунків доходів та витрат населення Чернівецької області.

Розрахунок доходів та витрат населення базується на міжнародних стандартах Системи національних рахунків, а також Європейської системи національних і регіональних розрахунків стосовно визначення доходів та витрат для складання рахунків сектору домашніх господарств, з урахуванням особливостей економіки України та специфіки її первинного обліку та звітності.

Починаючи з даних за 2012 рік, розрахунки здійснено відповідно до "Методологічних положень оновленої версії системи національних рахунків 2008 року" (наказ Держстату України від 17.12.2013 № 398).

У збірнику наведені обсяги та структуру основних показників доходів та витрат населення, наявний дохід, який може бути використаний населенням на придбання товарів та послуг, реальний наявний дохід, визначений з урахуванням цінового фактору, кінцеві споживчі витрати в розрізі джерел фінансування (витрат інституційних секторів економіки), а також валове нагромадження основного капіталу домашніх господарств.

В окремі розділи виділені основні показники доходів та витрат населення та окремі складові валового регіонального продукту за регіонами України та областями Карпатського економічного району.

Також вміщено інформацію щодо заробітної плати штатних працівників, структури сукупних ресурсів та витрат домогосподарств (за матеріалами вибіркового обстеження умов життя домогосподарств), споживання продуктів харчування та послуг населенням, середніх цін на продовольчі товари в торговій мережі, індексів споживчих цін на основні групи товарів та послуг.

За 2014–2015 роки дані по Україні наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Показники доходів та витрат населення за 2015 рік є попередніми і будуть уточнені у наступних виданнях.

Наведено методологічні пояснення та предметно-алфавітний покажчик.

**Управління аналізу
статистичних даних**

СКОРОЧЕННЯ

в.п. – відсотковий пункт
г – грам
грн. – гривня
л – літр

кг – кілограм
млн. – мільйон
шт. – штук

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Крапки (...) – відомості відсутні

Символ (×) – заповнення рубрики за характером побудови таблиці немає сенсу

ЗМІСТ

	Стор.
ПЕРЕДМОВА	3
СКОРОЧЕННЯ	3
УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ	3
1. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА 2015 РІК	7
2. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА 2005–2015 РОКИ .	9
2.1. Доходи та витрати населення	9
2.2. Доходи населення	11
2.3. Структура доходів населення за 2005 та 2015 роки	11
2.4. Структура доходів населення	12
2.5. Зміна обсягів доходів населення	12
2.6. Зміна обсягів наявного та реального наявного доходу, індекси споживчих цін	13
2.7. Середньомісячні наявні доходи населення	14
2.8. Реальні зміни середньомісячних наявних доходів населення	15
2.9. Структура сукупних ресурсів домогосподарств	16
2.10. Індекси споживчих цін на основні групи товарів та послуг	18
2.11. Середні ціни на продовольчі товари в торговій мережі (крім міських ринків) за 2005–2011 роки	21
2.12. Середні ціни на окремі продовольчі товари в торговій мережі (крім міських ринків) за 2012–2015 роки	22
2.13. Товарний еквівалент середньомісячного наявного доходу в розрахунку на одну особу	23
2.14. Динаміка товарного еквівалента середньомісячного наявного доходу в розрахунку на одну особу за 2010–2015 роки	24
2.15. Середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників за видами економічної діяльності за 2010–2015 роки	25
2.16. Зміна середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників за видами економічної діяльності за 2011–2015 роки ..	26
2.17. Рівень середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників за видами економічної діяльності за 2010–2015 роки ..	27
2.18. Середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників по містах та районах за 2010–2015 роки	28
2.19. Рівень середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників по містах та районах за 2010–2015 роки	29
2.20. Середньомісячна номінальна та реальна заробітна плата штатних працівників за 2010–2015 роки	30
2.21. Товарний еквівалент середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників за 2010–2015 роки	30
2.22. Надання цільової грошової допомоги непрацездатним громадянам з мінімальними доходами у 2015 році	31
2.23. Надання грошової та натуральної допомоги громадянам, які перебували у складних життєвих обставинах у 2015 році	31
2.24. Надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям у 2015 році	32
2.25. Середній розмір місячної пенсії	33
2.26. Товарний еквівалент середнього розміру призначеної місячної пенсії пенсіонерам, які перебувають на обліку в органах Пенсійного фонду	35

	Стор.
2.27. Витрати та заощадження населення	36
2.28. Зміна обсягів витрат населення	37
2.29. Зміна обсягів витрат населення	38
2.30. Структура витрат та заощаджень населення	39
2.31. Структура витрат населення за 2015 рік	39
2.32. Структура сукупних витрат домогосподарств	40
2.33. Структура грошових витрат домогосподарств	41
2.34. Споживання основних продуктів харчування в домогосподарствах	43
2.35. Оплата населенням житлово-комунальних послуг по містах та районах	44
2.36. Рівень оплати населенням житлово-комунальних послуг по містах та районах	45
2.37. Заборгованість населення з платежів за житлово-комунальні платежі по містах та районах	46
3. ОКРЕМІ СКЛАДОВІ ВАЛОВОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДУКТУ ЗА ВИТРАТАМИ ЗА 2005–2014 РОКИ	47
3.1. Кінцеві споживчі витрати інституційних секторів економіки	47
3.2. Структура кінцевих споживчих витрат інституційних секторів економіки	48
3.3. Структура індивідуальних кінцевих споживчих витрат	49
4. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ПО УКРАЇНІ ТА ОБЛАСТЯХ КАРПАТСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ ЗА 2012–2015 РОКИ	50
4.1. Зміна обсягів доходів населення по Україні та областях Карпатського економічного району	50
4.2. Структура доходів населення по Україні та областях Карпатського економічного району	51
4.3. Зміна обсягів витрат населення по Україні та областях Карпатського економічного району	52
4.4. Структура витрат та заощаджень населення по Україні та областях Карпатського економічного району	53
5. ОКРЕМІ СКЛАДОВІ ВАЛОВОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДУКТУ ЗА ВИТРАТАМИ ПО УКРАЇНІ ТА ОБЛАСТЯХ КАРПАТСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ ЗА 2011–2014 РОКИ	54
5.1. Структура кінцевих споживчих витрат по Україні та областях Карпатського економічного району	54
5.2. Структура індивідуальних кінцевих споживчих витрат по Україні та областях Карпатського економічного району	56
6. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ ЗА 2005–2015 РОКИ	57
6.1. Доходи населення за регіонами України	57
6.2. Наявний дохід населення за регіонами України	59
6.3. Наявний дохід у розрахунку на одну особу за регіонами України	61

	Стор.
6.4. Зміна обсягів доходів населення за регіонами України	63
6.5. Зміна обсягів наявного доходу населення за регіонами України ..	64
6.6. Зміна обсягів наявного доходу за регіонами України у 2015 році	65
6.7. Зміна обсягів наявного доходу у розрахунку на одну особу за регіонами України	66
6.8. Зміна обсягів наявного доходу в розрахунку на одну особу за регіонами України у 2015 році	67
6.9. Зміна обсягу реального наявного доходу за регіонами України ..	68
6.10. Зміна обсягів реального наявного доходу за регіонами України у 2015 році	69
6.11. Структура доходів населення за регіонами України	70
6.12. Витрати населення за регіонами України	71
6.13. Витрати у розрахунку на одну особу за регіонами України	73
6.14. Зміна обсягів витрат населення за регіонами України	75
6.15. Структура витрат населення за регіонами України	76
7. ОКРЕМІ СКЛАДОВІ ВАЛОВОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДУКТУ ЗА ВИТРАТАМИ ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ ЗА 2005–2014 РОКИ	77
7.1. Кінцеві споживчі витрати інституційних секторів економіки за регіонами України	77
7.2. Індивідуальні кінцеві споживчі витрати за регіонами України ...	79
7.3. Кінцеві споживчі витрати домашніх господарств за регіонами України	81
7.4. Кінцеві споживчі витрати некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства за регіонами України	83
7.5. Індивідуальні кінцеві споживчі витрати сектору загального державного управління за регіонами України	84
7.6. Колективні кінцеві споживчі витрати сектору загального державного управління за регіонами України	86
7.7. Валове нагромадження основного капіталу домашніх господарств за регіонами України	88
7.8. Структура кінцевих споживчих витрат інституційних секторів економіки за регіонами України	89
7.9. Структура індивідуальних кінцевих споживчих витрат за регіонами України	90
7.10. Структура кінцевих споживчих витрат домашніх господарств за регіонами України	91
7.11. Структура кінцевих споживчих витрат некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства за регіонами України	92
7.12. Структура індивідуальних кінцевих споживчих витрат сектору загального державного управління за регіонами України	93
7.13. Структура колективних кінцевих витрат сектору загального державного управління за регіонами України ..	94
7.14. Структура валового нагромадження основного капіталу домашніх господарств за регіонами України	95
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ	96
ПРЕДМЕТНО-АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК	101

1. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА 2015 РІК

Номінальні доходи населення Чернівецької області у 2015 році, за попередніми даними, склали 28004 млн.грн. і зросли в порівнянні з 2014 роком на 22,1% (у 2014 році – на 2,4%). У середньому по Україні номінальні доходи населення збільшились у 2015 році на 15,0%. За цим показником Чернівецька область серед регіонів України займала 6 місце (у 2014 році – 20 місце).

Наявний дохід, який може бути використаний населенням на придбання товарів та послуг, склав 21374 млн.грн. і збільшився у порівнянні з 2014 роком на 27,2% (у 2014 році – знизився на 4,8%), по Україні – зріс на 15,6%.

Реальний наявний дохід, визначений за виключенням впливу цін, знизився порівняно з 2014 роком на 14,4% (у 2014 році – на 14,3%). Середній показник реального наявного доходу населення в цілому по Україні знизився на 22,2%. Чернівецька область за цим показником серед регіонів України займала 2 місце (у 2014 році – 21 місце).

Наявний дохід у розрахунку на одну особу у 2015 році становив 23490,5 грн., що на 27,1% більше, ніж у 2014 році.

Середньомісячний наявний дохід у розрахунку на одну особу по області у 2015 році склав 1957,5 грн. і був більшим на 42,1% від прожиткового мінімуму (1378 грн.), але на 27,1% більшим, ніж у 2014 році і становив 75,6% від середнього рівня по Україні (у 2014 році – 69,0%). Серед регіонів України за цим показником Чернівецька область займала 21 місце.

Якісним показником оцінювання доходів населення є їхня структура, яка відображає рівень економічної активності населення.

Основним джерелом доходів населення області продовжували залишатись **соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти**. Загальна сума цієї статті доходів у 2015 році становила 12293 млн.грн. і збільшилася порівняно з 2014 роком на 23,5%. Питома вага її в структурі доходів населення дещо збільшилася проти 2014 року на 0,5 в.п. і складала 43,9%, що свідчить про вагоме економічне навантаження на працююче населення та нівелювання ролі заробітної плати як джерела доходів.

У 2015 році в розрахунку на одну особу в середньому за місяць надано соціальних допомог та отримано інших поточних трансфертів на 1125,9 грн. або на 12,1% менше, ніж у середньому по Україні. Серед регіонів України Чернівецька область за цим показником займала 19 місце.

Важливою складовою цієї статті доходів були **соціальні допомоги**, яких було надано у 2015 році на 5813 млн.грн. або на 8,6% більше, ніж у попередньому році.

У структурі доходів населення області, як і в інших областях Карпатського економічного району, на відміну від України в цілому, **заробітна плата** не була провідним джерелом.

Її номінальний обсяг у 2015 році склав 7732 млн.грн. Темп зростання заробітної плати у 2015 році склав 115,1% і був на 7,0 в.п. нижчим, ніж темп зростання номінальних доходів (у 2014 році – на 2,1 в.п. вищим). У

цілому по Україні заробітна плата зросла у 2015 році проти 2014 року на 10,6%. За темпами зростання заробітної плати Чернівецька область займала 20 місце серед інших регіонів України. Питома вага цієї статті в структурі доходів населення склала 27,6% (в цілому по Україні – 39,0%) або на 1,7 в.п. менше, ніж у 2014 році. За питомою вагою заробітної плати у доходах населення Чернівецька область серед регіонів України займала останнє місце.

Третім за значенням джерелом доходів населення був **прибуток та змішаний дохід**, одержаний у результаті виробничої діяльності фізичних осіб. Загальна сума цієї статті доходів населення у 2015 році склала 7061 млн.грн. і зросла на 30,3% порівняно з 2014 роком. При цьому темп її зростання був вищим на 17,2 в.п., ніж у 2014 році та на 4,5 в.п. – ніж у цілому по Україні. За цим показником Чернівецька область займала 12 місце серед регіонів України. Питома вага прибутку та змішаного доходу фізичних осіб у загальному обсязі доходів населення зросла проти 2014 року на 1,6 в.п. і складала 25,2%.

Доходи від власності (одержані) склали 918 млн.грн. і збільшилися проти 2014 року на 8,1%, питома вага цієї статті доходів у сукупних доходах населення була найменшою – 3,3% і на 0,4 в.п. меншою, ніж у 2014 році.

Важливим для аналізу рівня доходів є оцінка їх витрачання.

Зростання доходів населення вплинуло на збільшення витрат та заощаджень. У 2015 році **витрати населення** області склали 29984 млн.грн. і зросли порівняно з 2014 роком на 21,7%. Серед складових статей витрат переважали **витрати на придбання товарів та послуг** – 27954 млн.грн. або 93,2% від загальної суми сукупних витрат (у 2014 році – 90,1%).

Середньомісячні витрати на придбання товарів та послуг у розрахунку на одну особу в області склали 2560,2 грн. або 84,1% до середнього рівня по Україні. Серед областей Карпатського економічного району в Чернівецькій області вони були на 5,5% вищими, ніж у Закарпатській, проте нижчими на 12,8%, ніж у Івано-Франківській та на 10,1%, ніж у Львівській областях.

Сума поточних податків на доходи та майно, інших сплачених поточних трансфертів склала 1794 млн.грн. і зменшилась порівняно з 2014 роком на 21,1%. Питома вага цієї статті витрат у сукупних витратах та заощадженнях населення зменшилась проти 2014 року на 3,5 в.п. і складала 6,4%.

Доходи від власності (сплачені) склали 236 млн.грн. і зросли проти 2014 року в 1,5 раза, питома вага цієї статті витрат зменшилась проти 2014 року на 0,2 в.п. і складала у 2015 році 0,9%.

Нагромадження нефінансових активів склали 289 млн.грн. і зменшилися порівняно з 2014 роком на 16,0%. Питома вага цієї статті заощаджень у сукупних витратах та заощадженнях населення зменшилась проти 2014 року на 0,5 в.п. і складала 1,0%.

У 2015 році спостерігалось зменшення **фінансових активів** населення на 2269 млн.грн. (у 2014 році – зменшення на 2043 млн.грн.).

2. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА 2005–2015 РОКИ

2.1. Доходи та витрати населення

	2005	2006	2007	2008	2009
Доходи населення					
усього, млн.грн.	5776	7010	9178	12214	12619
частка області у загальному обсязі України, відсотків	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4
Наявний дохід населення					
усього, млн.грн.	4620	5514	7006	8856	9054
частка області у загальному обсязі України, відсотків	1,6	1,6	1,5	1,4	1,4
у розрахунку на одну особу, грн.	5078,0	6078,0	7738,0	9793,2	10013,3
у відсотках до середнього рівня по Україні	80,2	78,2	76,4	71,4	69,7
Витрати населення					
усього, млн.грн.	5187	6396	8465	11870	12183
частка області у загальному обсязі України, відсотків	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
у розрахунку на одну особу, грн.	5701,3	7050,3	9349,5	13126,2	13473,8
у відсотках до середнього рівня по Україні	80,0	77,1	75,6	76,5	76,2
Зміна обсягу, відсотків до попереднього року					
доходів населення	139,3	121,4	130,9	133,1	103,3
наявного доходу населення	140,3	119,4	127,1	126,4	102,2
у розрахунку на одну особу	140,7	119,7	127,3	126,6	102,2
реального наявного доходу	124,8	108,7	114,1	102,3	90,8
витрат населення	136,5	123,3	132,3	140,2	102,6

Продовження табл. 2.1

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Доходи населення						
усього, млн.грн.	16114	18682	21012	22408	22941	28004
частка області в загальному обсязі України, відсотків	1,5	1,5	1,4	1,4	1,5	1,6
Наявний дохід населення						
усього, млн.грн.	12211	14470	16409	17646	16798	21374
частка області в загальному обсязі України, відсотків	1,4	1,5	1,4	1,4	1,5	1,6
у розрахунку на одну особу, грн.	13503,3	15992,5	18107,5	19438,2	18475,6	23490,5
у відсотках до середнього рівня по Україні	73,0	73,9	71,8	72,7	69,0	75,6
Витрати населення						
усього, млн.грн.	14132	17396	19295	20567	24640	29984
частка області в загальному обсязі України, відсотків	1,5	1,5	1,5	1,4	1,7	1,7
у розрахунку на одну особу, грн.	15627,6	19226,3	21292,2	22655,9	27100,7	32953,1
у відсотках до середнього рівня по Україні	76,3	76,8	74,1	71,9	78,4	81,2
Зміна обсягу, відсотків до попереднього року						
доходів населення	127,7	115,9	112,0	106,6	102,4	122,1
наявного доходу населення	134,9	118,5	112,2	107,5	95,2	127,2
у розрахунку на одну особу	134,9	118,4	112,0	107,3	95,0	127,1
реального наявного доходу	125,0	111,7	113,0	108,7	85,7	85,6
витрат населення	116,0	123,1	107,6	106,6	119,8	121,7

2.2. Доходи населення

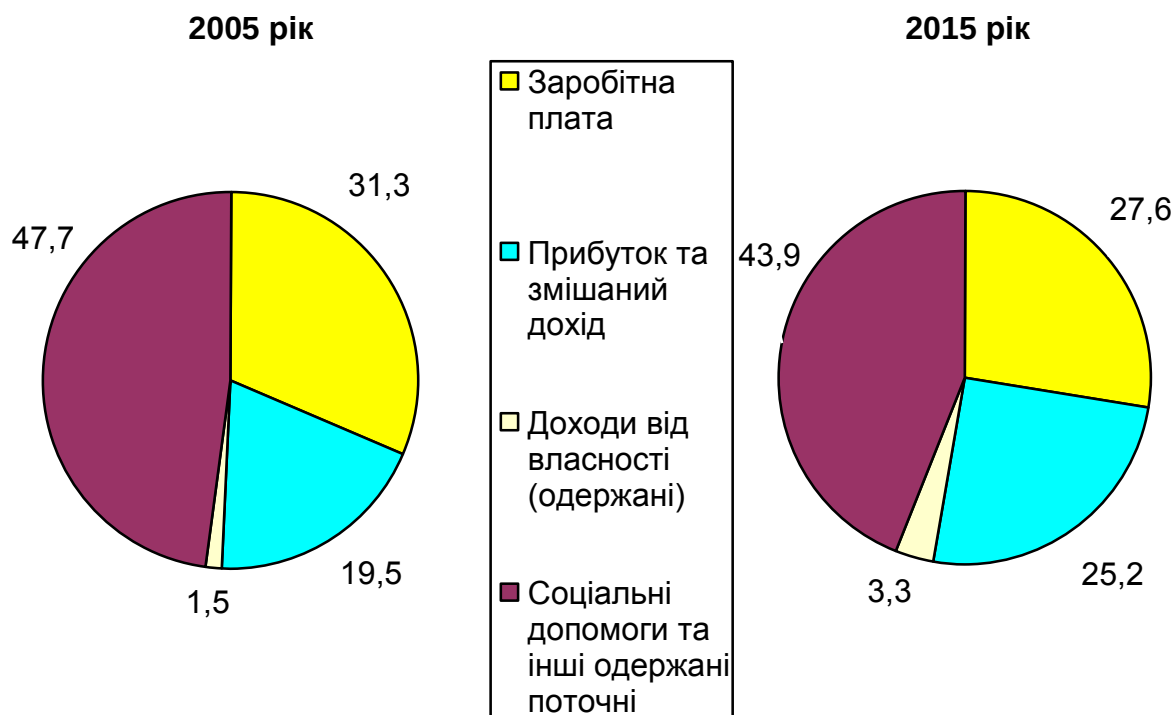
	2005	2006	2007	2008	(млн.грн.) 2009
Доходи	5776	7010	9178	12214	12619
Заробітна плата	1805	2303	3066	3936	3899
Прибуток та змішаний дохід	1129	1400	1945	2657	2648
Доходи від власності (одержані)	84	104	161	254	295
Соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	2758	3203	4006	5367	5777
з них соціальні допомоги	1343	1625	1906	2623	2987

Продовження табл. 2.2

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Доходи	16114	18682	21012	22408	22941	28004
Заробітна плата	4732	5453	6090	6431	6719	7732
Прибуток та змішаний дохід	3252	3936	4336	4794	5421	7061
Доходи від власності (одержані)	837	810	746	795	849	918
Соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	7293	8483	9840	10388	9952	12293
з них соціальні допомоги	3656	4026	4628	5210	5352	5813

2.3. Структура доходів населення за 2005 та 2015 роки

(відсотків)

2.4. Структура доходів населення*(відсотків до загального обсягу по Україні)*

	2005	2006	2007	2008	2009
Доходи	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4
Заробітна плата	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Прибуток та змішаний дохід	1,9	2,0	2,1	2,0	2,0
Доходи від власності (одержані)	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
Соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6
з них соціальні допомоги	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5

Продовження табл. 2.4

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Доходи	1,5	1,5	1,4	1,4	1,5	1,6
Заробітна плата	1,1	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1
Прибуток та змішаний дохід	2,0	2,0	1,9	2,0	2,1	2,2
Доходи від власності (одержані)	1,2	1,2	0,9	0,9	1,0	1,1
Соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,9
з них соціальні допомоги	1,5	1,5	1,5	1,6	1,7	1,7

2.5. Зміна обсягів доходів населення*(відсотків до попереднього року)*

	2005	2006	2007	2008	2009
Доходи	139,3	121,4	130,9	133,1	103,3
Заробітна плата	137,4	127,6	133,1	128,4	99,1
Прибуток та змішаний дохід	137,0	124,0	138,9	136,6	99,7
Доходи від власності (одержані)	137,7	123,8	154,8	157,8	116,1
Соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	141,7	116,1	125,1	134,0	107,6
з них соціальні допомоги	171,3	121,0	117,3	137,6	113,9

Продовження табл. 2.5

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Доходи	127,7	115,9	112,0	106,6	102,4	122,1
Заробітна плата	121,4	115,2	111,7	105,6	104,5	115,1
Прибуток та змішаний дохід	122,8	121,0	111,0	110,6	113,1	130,3
Доходи від власності (одержані)	283,7	96,8	83,4	106,6	106,8	108,1
Соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	126,2	116,3	115,8	105,6	95,8	123,5
з них соціальні допомоги	122,4	110,1	115,0	112,6	102,7	108,6